

UITSPRAAK 18 - 065

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam] te Moskou, Rusland, appellante

tegen

de Examencommissie Literatuur- en Mediawetenschappen, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 29 maart 2018 heeft verweerder wegens plagiaat de door appellante gemaakte scriptie voor de masteropleiding Media Studies, specialisatie Book and Digital Media Studies, ongeldig verklaard en daarbij bepaald dat zij een nieuwe scriptie moet opstellen, met een nieuw onderwerp en een nieuwe begeleider. In het besluit is verder vermeld dat zij per september 2018 met de nieuwe scriptie mag starten.

Bij brief van 25 april 2018, ontvangen op 8 mei 2018, heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep ingesteld. Door appellante wordt – kort weergegeven – aangevoerd dat zij geen plagiaat heeft gepleegd en dat de sancties onevenredig zijn aan het geconstateerde vergrijp. Zij stelt zich op het standpunt dat in haar scriptie technische fouten met betrekking tot verwijzingen zijn vermeld. Dit dient echter niet als plagiaat te worden aangemerkt. Tevens is zij van mening dat verweerder bij het opleggen van de sancties ten onrechte niet de context heeft meegewogen. Zo heeft haar eerste begeleider, [naam], de begeleiding stopgezet wegens een vertrouwensbreuk naar aanleiding van een vermoeden van plagiaat, waardoor zij genoodzaakt was over te stappen naar een andere begeleider, [naam]. Voorts is zij vanaf 5 september 2017 met een fulltime baan in Moskou gestart, waardoor zij geen toegang had tot de Universiteitsbibliotheek in Leiden om haar bronnen/ verwijzingen te checken.

Verweerder heeft op 18 juni 2018 onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk was. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 21 juni 2018 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Uitspraak
18-065
Blad 2/7

Het beroep is behandeld op 25 juli 2018 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is ter zitting verschenen, vergezeld van [naam]. Namens verweerder zijn [namen], lid respectievelijk ambtelijk secretaris van de examencommissie Literatuur- en Mediawetenschappen, verschenen.

Ter zitting heeft appellante een pleitnota overgelegd.

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 8 mei 2018 door het College ontvangen brief heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 29 maart 2018. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

In de Regels en Richtlijnen van de examencommissie van de masteropleiding Media Studies (“R&R”) is, voor zover relevant, het volgende vermeld:

Artikel 6.5 Te treffen maatregelen naar aanleiding van plagiaat

6.5.1 De examinerator controleert alle werkstukken die fungeren als deeltoets of tentamen en het eindwerkstuk op plagiaat. Hij kan hiertoe gebruik maken van een voor de universiteit beschikbaar gemaakt detectieprogramma, dat via Blackboard beschikbaar is. Studenten zijn gehouden ten behoeve van de controle op plagiaat hun schriftelijke werk digitaal ter beschikking te stellen en desgevraagd via dit programma in te leveren.

6.5.2 De examinerator kan iedere vorm van geschreven werk (dat als doel heeft kennis en vaardigheden te toetsen) waarbij aantoonbaar plagiaat geconstateerd is ongeldig verklaren. Wanneer de examinerator plagiaat op deze wijze afdoet, deelt hij dat zo spoedig mogelijk mee aan examencommissie.

6.5.3 Indien de examinerator van mening is dat naar aanleiding van het geconstateerde plagiaat ten aanzien van een student een maatregel, anders dan ongeldigheidsverklaring, dient te worden uitgesproken, dan neemt hij contact op met de examencommissie.

6.5.4 Wanneer de examinerator naar aanleiding van plagiaat de examencommissie vraagt een maatregel uit te spreken, stelt de examinerator aan de examencommissie het betreffende werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ter beschikking van de examencommissie.

**Uitspraak
18-065**

Blad 3/7

6.5.5 In geval van verdenking van plagiaat kan de examencommissie de examinator, de student en anderen horen.

6.5.6 De maatregelen die de examencommissie kan uitspreken zijn:

- a. het ongeldig verklaren van het werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht;
- b. het uitsluiten van het deelnemen aan het schrijven van een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ten aanzien waarvan plagiaat is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar; waarbij geldt dat in de periode van uitsluiting een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht, zoals ten aanzien waarvan het plagiaat is geconstateerd, dat met goed gevolg is afgerond aan een andere faculteit of andere instelling van hoger onderwijs op generlei wijze kan worden in gebracht in het curriculum;
- c. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs, tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Vakken die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs zijn gevolgd en behaald kunnen op generlei wijze worden in gebracht in het curriculum.
- d. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Uitgangspunt van het College, alsmede de universiteit, is dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt. Plagiaat is een vorm van fraude. Een student is zelf verantwoordelijk voor zijn werk en in dat verband mag worden verlangd dat de student ook altijd controleert of er geen sprake is van plagiaat en of alle bronnen op de gebruikelijke wijze zijn vermeld.

In het verweerschrift heeft verweerder aangegeven wat in de masterscriptie van appellante is aangemerkt als plagiaat. Zo heeft appellante op pagina 14 van haar scriptie verzuimd een verwijzing naar de bron te vermelden in de zin: *“The earliest catalogue dated from the 1660s and served as a working list for the first curator of Thysiana library, Baron Marcus du Tour (1623-1672). It has survived in only one copy without a title page. The second catalogue was made by Arnoldus Doude in 1677 and listed new acquisitions for the Library: famous eleven-volume*

Uitspraak
18-065
Blad 4/7

Atlas Maior, which was published in Amsterdam by Joan Blaeu from 1662 to 1665, together with the accompanying cabinet for them on the ground floor”. Het had op de weg van appellante gelegen hierbij te verwijzen naar pagina 264-265 van het boek *A Princely Acquisition for the Bibliotheca Thysiana in Leiden: The Books of Juliana Catharina, Princess of Portugal (1607-80)*, *Quaerendo* 41 (2011) van prof.dr. P.G. Hoftijzer, waarin is vermeld: “*The earliest one can be dated to the late 1660s and has survived in only one copy, which served as a working list of the first curator, Baron Marcus du Tour (1623-1672). (...) Copies in the library of the second catalogue, which is dated 1677, also list new acquisitions in this manner, among them the eleven-volume Atlas Maior, published in Amsterdam by Joan Blaeu between 1662 and 1665 and bought in the 1680s together with the accompanying cabinet*”. Ook op pagina 65 van haar scriptie heeft zij geen verwijzing naar de bron vermeld achter haar zin: “*The heading of the two-page column in the cashbook is Register en prijs van tulpaes en bijblommen which clearly shows that Thysius’ interest was primarily in tulips*”. Appellante heeft in dit geval de brontekst vertaald en overgenomen. De brontekst luidt: “*Het opschrift van de twee bladzijden tellende rubriek in het kasboek luidt ‘Register en prijs van tulpaes en bijblommen’, waaruit duidelijk blijkt dat Thysius’ belangstelling in de eerste plaats uitging naar tulpen*” en is vermeld in het door Esther Mourits geschreven hoofdstuk “*Wie was Johannes Thysius? Vondsten uit het archief*” dat is opgenomen in het door Wim van Anrooij and Paul Hoftijzer (eds.) samengestelde boek: *Vijftien strekkende meter: Nieuwe onderzoeksmogelijkheden in het archief van Bibliotheca Thysiana* (Hilversum: Verloren, 2017), op pagina 82. Verweerder heeft op nog meer passages in de scriptie van appellante gewezen waar zij het onjuiste paginanummer heeft vermeld en/of heeft verzuimd aanhalingstekens te plaatsen bij individuele citaten. Op meerdere plekken in de scriptie is het onduidelijk waar een citaat begint en waar appellante eigen tekst heeft geformuleerd.

Examinatoren hebben de bevoegdheid om een afweging te maken of er in een concreet geval inderdaad sprake is van plagiaat of van een slordigheid die in het kader van het normale leerproces in het cijfer verrekend kan worden. In dit geval achtten de examinatoren sprake van plagiaat en zij hebben verweerder hierover ingelicht. Verweerder heeft vervolgens het bestreden besluit genomen.

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen.

Uitspraak
18-065
Blad 5/7

Het College deelt het standpunt van verweerder dat en waarom in dit geval sprake is van plagiaat. Niet alleen heeft appellante op meerdere plaatsen verzuimd door haar van andere auteurs overgenomen tekst tussen aanhalingstekens te plaatsen en daarmee de indruk gewekt dat het haar tekst was, ook heeft zij in haar scriptie passages van andere auteurs overgenomen zonder enige bronvermelding, terwijl het 'unieke tekst' betrof.

Voor zover appellante in haar beroepschrift stelt dat, zou hiervan sprake zijn, het plagiaat haar niet valt te verwijten omdat het niet met opzet is gepleegd, verwijst het College erop dat volgens vaste rechtspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs de intenties van de betrokken student niet van belang zijn bij de beoordeling of sprake is van plagiaat (CBHO van 7 januari 2015, zaaknummer 2014/217). Evenmin is daarvoor bewijs van opzet vereist (CBHO van 14 september 2016, zaaknummer 2016/099/CBE).

Vervolgens dient te worden beoordeeld of de opgelegde sancties evenredig zijn aan de geconstateerde fraude.

Het College constateert dat verweerder bij de afweging van de zwaarte van de sancties terecht heeft meegewogen dat appellante op het moment dat [naam] haar begeleider was, ook is geconfronteerd met de beoordeling van haar begeleider dat sprake was van plagiaat in haar conceptversie. Verweerder heeft toentertijd afgezien van het opleggen van een sanctie, omdat appellante haar scriptie nog niet ter beoordeling had ingediend. Door deze gebeurtenis waarvan een zeker waarschuwingseffect had moeten uitgaan, had van appellante verwacht mogen worden dat zij meer oplettendheid zou betrachten om een volgende plagiaatconstatering te voorkomen. De omstandigheid dat appellante een gedeelte van het scriptieproces in het buitenland verbleef en daardoor haar bronnen niet goed kon checken, maakt haar gedraging niet minder verwijtbaar. Het blijft immers haar eigen verantwoordelijkheid om dat wèl te doen. Daarnaast betreft appellante een masterstudente, die dus al gevorderd is in haar academische ontwikkeling en derhalve nog meer bewustwording dient te hebben van de ernst van plagiaat.

Het College is van oordeel dat verweerder terecht het verzoek van appellante om haar ingediende scriptie aan te passen, heeft afgewezen. Indien verweerder dit zou toestaan zou immers nauwelijks sprake zijn van een sanctie, ten opzichte van medestudenten die geen plagiaat hebben gepleegd.

Met betrekking tot de proportionaliteit van de sanctie merkt het College verder op dat de periode tussen 29 maart 2018 waarop het bestreden besluit is afgegeven en september 2018 vanaf wanneer zij mag starten met een nieuwe scriptie, een

Uitspraak
18-065

Blad 6/7

nieuw onderwerp en een nieuwe begeleider, net iets meer dan vijf maanden bedraagt. Verweerder heeft er derhalve voor gekozen appellante voor minder dan de helft van in artikel 6.5.6 van de R&R genoemde, maximale periode uit te sluiten van het opstellen van een nieuwe scriptie, met een nieuw onderwerp en een nieuwe begeleider. Het College acht deze periode niet onredelijk.

Gelet op het bovenstaande is het College van oordeel dat de opgelegde maatregelen niet onevenredig zijn aan het door appellante gepleegde plagiaat. Van strijd met het recht is dan ook geen sprake. Dat appellante als gevolg van de sancties studievertraging oploopt, is inherent aan de opgelegde sancties. Nu ook overigens niet is gebleken van andere feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Uitspraak
18-065

Blad 7/7

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr.drs. H.M. Braam (voorzitter), mr. J. Nijland, dr. W.M. Lijfering, Y.D.R. Mandel en M. Heezen (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo.

mr.drs. H.M. Braam,
voorzitter

mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: